

המוקד להגנת הפרט
HAMOKED Center for the Defence of the Individual
هموكيد - مركز الدفاع عن الفرد

תאריך: 24.2.2010
בתשובה נא לציין: 31250
37230
31708

לכבוד
תא"ל יואב (פולי) מרדכי
ראש המינהל האזרחי

בפקס 02-9977341

א.נ.,

הנדון: קשיים, כשלים וליקויים בטיפול בפניות המוקד להגנת הפרט

1. כידוע, במהלך החודשים האחרונים הועבר הטיפול בחלק ניכר מפניות המוקד להגנת הפרט מלשכת היועמ"ש לגדה המערבית לידי קצינת פניות הציבור של המינהל האזרחי.
2. אמנם, גם העבודה מול לשכת היועמ"ש לא התנהלה תמיד באופן מוצלח וחלק, ומדי פעם בפעם התעוררו אי אילו בעיות. אולם, במעט החודשים שחלפו מאז הופנו פניות המוקד לקצינת פניות הציבור, הגיעו הדברים לשפל שלא היה כמותו. החל בעיכובים קיצוניים ואי מענה ממושך לפניותינו ועד התנערות מוחלטת מטיפול בפניות ושליחתנו הלוך וחזור לגורמים שונים – עד כדי הפנייתנו לגורמי הרשות הפלסטינית!
3. לשם המחשת היקף הבעיה וחומרתה, נציין כי בעת כתיבת שורות אלו טרם נענו 88 פניות פרטניות של המוקד להגנת הפרט – אשר חלקן הופנו לקצינת פניות הציבור עוד בחודש נובמבר 2009. (לגבי עשר מהן כבר הוגשו עתירות לבית המשפט).
4. ניסיונות להביא לשיפור המצב ולזירוז הטיפול בפניותינו הרבות באמצעות תזכורות בכתב ובטלפון, לא הועילו.
5. בתאריכים 2.11.09, 25.11.09 ו-18.1.10 אף פנינו אליכם ביחס לאי מענה ולמחדלים בטיפול בפניות בנושא ביקורי משפחות מן השטחים הכבושים בכלא. פניות אלה לא זכו לכל מענה או התייחסות.
6. מכתב נוסף נשלח בעניין אי מענה לפניות שעוסקות ביציאת תושבי השטחים הכבושים מהגדה לחו"ל. והנה, בתשובתה למכתב הודיעה קצינת פניות הציבור, כי "במידה וברצונך לבצע בירור לגבי תושב מסוים, הרי שהכתובת הינה הקישור הפלסטיני".
7. כפי שבוודאי ידוע לכם, אחד היסודות החשובים ביותר להבטחת זכויות האדם הוא קיומם של ארגוני זכויות אדם פעילים ואפקטיביים. למדינה ולציבור בכללו אינטרס מובהק בפעילותם החופשית ובקידומם. זו, בתמצית, מהותה של דמוקרטיה.

8. אין זאת, כי התנהלות כזו, של רשות שלטונית אשר מקשה על פעילותם של ארגוני זכויות אדם, באמצעות אי מענה ממושך לפניית, הפניה לגורמים שונים וכיוב', היא התנהלות שאינה מתקבלת על הדעת.
9. התנהלות כזו פוגעת גם באופן ישיר בתושבי השטחים הכבושים, אשר את עניינם אנו מבקשים להביא בפניכם, ואשר הנכם מופקדים על שמירה והגנה על זכויותיהם. אותם אנשים, אשר ברובם המוחלט של המקרים מבקשים אך לממש את זכויות היסוד הבסיסיות ביותר – לפגוש את יקיריהם, לקיים את מצוות דתם, לערוך נסיעות החיוניות לעבודתם, לפרנסתם, להשכלתם ועוד – כולם נאלצים להמתין לשווא תקופות ממושכות, בציפייה חסרת תוחלת, בחוסר ודאות ובחוסר אונים מוחלט.
10. למותר לציין כי הפנייתנו ע"י קצינת פניות הציבור לקבל תשובות **מהרשות הפלסטינית** היא בלתי נסבלת באופן מיוחד. המדובר בארגון זכויות אדם ישראלי הפונה לגוף מינהלי ישראלי ומצפה לקבל את תשובותיו מגוף זה ממש. ראוי להזכיר כי מדובר בפניות אשר מטופלות על ידי המינהל האזרחי, וממילא לרשות הפלסטינית אין כל סמכות מהותית הנוגעת לטיפול בהן.
11. התנהלות המינהל האזרחי (כפי שמשקפת בהתנהלותה של קצינת פניות הציבור) ביחס לפנייתנו מאלצת אותנו (ואת תושבי השטחים הכבושים אותם אנו מייצגים) לפנות שוב ושוב לערכאות משפטיות, להטריח את פרקליטות המדינה ופרקליטויות המחוז ולבזבז שלא לצורך את זמנם של בתי המשפט – והכל בעניינים שסביר להניח כי היו נפתרים בקלות לו רק היו מטופלים באופן מהיר וענייני קודם לכן.
- כך, במהלך החודשיים וחצי האחרונים נאלץ המוקד להגנת הפרט להגיש לבתי המשפט (בג"ץ ובית המשפט לעניינים מינהליים) **שבע-עשרה עתירות** רק בשל אי מענה לפניות.
12. ייתכן, שהדבר נובע מכך שבשונה מלשכת יועמ"ש המשיב, קצינת פניות הציבור הינה קצינה זוטרות יחסית, שסמכויותיה מוגבלות ואולי איננה יכולה לתת מענה מהותי יעילי וענייני לבעיות המובאות לפתחה. ייתכן שיש צורך בהקצאת כוח אדם נוסף לשם מילוי התפקיד על הצד המוצלח, ובוודאי נראה שיש צורך בהקצאת כוח אדם בכיר יותר. ייתכן שהסיבות לכל האמור הן סיבות פנימיות אחרות בתכלית. אולם השורה התחתונה הינה שהמצב הנוכחי הוא בלתי נסבל.
13. לאור כל האמור, נבקש לדאוג לכך שיינתן מענה הולם, רציני ומהיר לפניות המופנות על ידינו למינהל האזרחי. כמו כן נשמח לקיים פגישה משותפת כדי לדון בנושא ולקדם פתרון לבעיה זו.

בכבוד רב,

דליה קרשטיין
מנכ"לית

העתקים:

עו"ד אסנת מנדל, מנהלת מחלקת הבג"צים, פרקליטות המדינה.

עו"ד ליאורה חביליו, פרקליטת מחוז ירושלים (אזרחי).

אלי"מ אלי בר-און, יועמ"ש גדה.